

Szanowni Państwo:

- 1) Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;**
- 2) Pełnomocnik Osób Niepełnosprawnych;**
- 3) Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich**

PETYCJA

Działając w trybie Ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 roku (tj. Dz. U. 2018 poz. 870) przekazuję petycję w interesie publicznym, w przedmiocie podjęcia inicjatywy legislacji ustawodawczej w celu usprawnienia funkcjonowania osób niepełnosprawnych i z stopniem niepełnosprawności, usprawnienia orzeczeń oraz zmniejszeniem biurokracji:

1. Orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, orzeczenia rentowe (o niezdolności do pracy, o dodatku pielęgnacyjnym) wydawane są na czas nieokreślony (syn.: bezterminowy, wieczysty, doczesny).

Stan faktyczny:

1. Obecnie osoby składają wnioski: o ustalenie po raz pierwszy, po raz kolejny (kontynuacja) nie wcześniej niż 30 dni przed końcem ważności orzeczenia lub z powodu zmiany stanu zdrowia, gdzie w przypadku kontynuacji i tak jest wydane takie samo orzeczenie, bo nic się nie zmienia, przez co naraża osoby niepełnosprawne/z stopniem niepełnosprawności/rencistów na stres z uwagi na obawę czy lekarz prowadzący lub rodzinny wypisze zaświadczenie lekarskie, z uwagi na posiedzenie, z uwagi na decyzje i wywiady z pomocy społecznej co niestety może być dręczące, denerwujące, niepokojące, męczące z uwagi na biurokrację poprzez składanie ponownego lub ponownych wniosków mimo tożsamego stanu zdrowia (tożsamych wyników i tożsamego funkcjonowania).

Dlatego uważam, że jeśli u osoby niepełnosprawnej schorzenie trwa co najmniej 3 miesiące, a w przypadku istnienia kilka lat to tym bardziej orzeczenie winno zostać wydane na stałe z powodu choroby przewlekłej, która nie rokuje poprawy wyleczenia jako nieuleczalna i trwała. Każda choroba ma niestety różne przebiegi: progresję, remisję, nasilenie i stabilność gdzie stan taki powodują różne czynniki oraz rozwój schorzenia. Każda niestety choroba powoduje objawy, niepełnosprawność lub trudności w codziennym funkcjonowaniu. Konkludując choroba przewlekła charakteryzuje się długim okresem trwania i wolnym rozwojem o różnym stopniu nasilenia w tym z stabilnością, remisją całkowitą lub częściową, progresją, eskalacją (nasileniem) itd.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw
Osób Niepełnosprawnych
Zastępca Dyrektora
Justyna Żyznowska

BON-IV.055.10.2024.AP.WL
Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), po rozpatrzeniu petycji z dnia 6 czerwca 2024 r. w sprawie podjęcia inicjatywy legislacji ustawodawczej w celu usprawnienia funkcjonowania osób niepełnosprawnych i z stopniem niepełnosprawności, usprawnienia orzeczeń oraz zmniejszeniem biurokracji:

Zgodnie z § 3 ust. 4-6 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r. poz. 857) naruszenie sprawności organizmu uważa się za:

- 1) trwałe (stałe) – jeżeli według wiedzy medycznej stan zdrowia nie rokuje poprawy;
- 2) okresowe – jeżeli według wiedzy medycznej może nastąpić poprawa stanu zdrowia.

Stopień niepełnosprawności osoby zainteresowanej orzeka się na czas określony lub na stałe, natomiast niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez dziecko 16 roku życia. Przestanki służące ustaleniu okresu, na jaki wydawane jest orzeczenie, determinowane są w pierwszej kolejności kryterium medycznym, jednakże określenie czasookresu na jaki wydawane jest orzeczenie ustalające niepełnosprawność musi uwzględniać również fakt wpływu naruszenia sprawności organizmu na zakres ograniczeń funkcjonalnych, będących konsekwencją naruszonej sprawności organizmu. Przestankę do podjęcia rozstrzygnięcia w przedmiotowym zakresie stanowi ocena rokownicza ustalona z prawdopodobieństwa wystąpienia zmiany w stanie zdrowia i ograniczeniach funkcjonalnych orzekanej osoby ustalonych na dzień wydania orzeczenia. W przypadku, gdy stan zdrowia oraz ograniczenia funkcjonowanie będące skutkiem naruszonej sprawności organizmu mogą ulec poprawie w następstwie m.in. leczenia i rehabilitacji, orzeczenie o niepełnosprawności wydaje się na czas określony, w przeciwnym razie do ukończenia przez dziecko 16 roku życia.

Reasumując, treść powołanych przepisów wskazuje, że o charakterze czasowym orzeczenia ustalającego niepełnosprawność decyduje rokowanie zarówno co do długoterminowej odpowiedzi na stosowane leczenie i rehabilitację, jak i co do postępu choroby oraz ograniczeń funkcjonalnych z nią związanych. Z powołanej normy prawnej należy wywodzić, że ustawodawca na gruncie komentowanego przepisu przyznał organowi orzekającemu o niepełnosprawności swobodę wyboru rodzaju rozstrzygnięcia odnośnie okresu, na jaki zostaje wydane orzeczenie jednocześnie obligując, by ów wybór został poprzedzony ustaleniami podjętymi na podstawie wiedzy medycznej w zakresie możliwej poprawy stanu zdrowia oraz ograniczeń funkcjonalnych w codziennym funkcjonowaniu dziecka.

Brak rokowań poprawy w stanie zdrowia i ograniczeniach funkcjonalnych z nim związanych odpowiada sytuacji opisanej w hipotezie normy prawnej rekonstruowanej z § 3 ust. 6 w zw. z ust. 4 pkt 1 cytowanego rozporządzenia. W takim przypadku wydanie orzeczenia o niepełnosprawności na okres do ukończenia przez dziecko 16 roku życia nie tylko nie sprzeciwia się obowiązującym przepisom prawa, ale wręcz uzasadnia ich zastosowanie.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 1165) dodany został m.in. art. 6ba ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44) dotyczący terminu składania wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności. Zgodnie z ww. artykułem, osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności wydane na czas określony może wystąpić do powiatowego zespołu z wnioskiem o wydanie kolejnego orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności nie wcześniej niż 2 miesiące przed upływem terminu ważności posiadanego orzeczenia, natomiast osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności może wystąpić do powiatowego zespołu z wnioskiem o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu ważności orzeczenia o niepełnosprawności.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Justyna Żyznowska

Zastępca Dyrektora

Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/